

به نام پروردگار

معماری مدرسه‌های ابتدایی (دبستان‌ها)

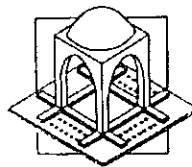
(بررسی نمونه‌هایی از چند کشور جهان)

زیر نظر: دکتر حسین سلطان‌زاده

(دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی و استاد تهران مرکزی)

پدیدآورندگان:

شارین شیرمحمدیان، مهرناز یوسفی، زهرا شاهوردی، گوهر مصطفایی، حسین مطلبی، علیرضا عابدی، ندا بهزادفر،
غزاله امراللهی، راحله فیروزنده، شیدا روشنی، تالین سحاقیان، آریانا شهسوار، منصوره حمیدزاده، مونا کیارش‌پور،
محبوبه محمودی میمند، مریم امیرسلیمانی.



انتشارات چهارطاق

تهران. ۱۳۹۳

عنوان و نام پدید آور	معماری مدرسه‌های ابتدایی (دبستان‌ها) : (بررسی نمونه‌هایی از چند کشور جهان) / زیر نظر حسین سلطان‌زاده ؛ پدیدآورندگان شارین شیر محمدیان... [و دیگران].
مشخصات نشر	تهران: چهارطاق، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	۱۹۴ ص.
شابک	۱۷۰۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۹۹۲-۸-۷
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	پدیدآورندگان شارین شیر محمدیان، مهرناز یوسفی، زهرا شاهوردی، گوهر مصطفایی، حسین مطلبی، علیرضا عابدی...
موضوع	ساختمان‌های مدارس ابتدایی -- طرح و ساختمان
شناسه افزوده	سلطان‌زاده، حسین، ۱۳۳۵ -
شناسه افزوده	شیر محمدیان، شارین
رده بندی کنگره	۱۳۹۳ م/۶ LB۳۲۰۵
رده بندی دیویی	۳۷۲/۱
شماره کتابشناسی ملی	۳۵۱۰۰۰۸

عنوان کتاب	معماری مدرسه‌های ابتدایی (دبستان‌ها)
زیر نظر	دکتر حسین سلطان‌زاده
ناشر	انتشارات چهارطاق
طراح جلد و صفحه آرایی	با همکاری مهتاب سمیدانه
ویراستار	با همکاری منصوره میرزایی
چاپ و صحافی	کهن
سال انتشار	۱۳۹۳
نوبت چاپ	اول
شمارگان	۵۰۰
قیمت	۱۷۰۰۰۰ ریال
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۲۹۹۲-۸-۷

• مسئولیت مقالات بر عهده نویسندگان است •

• کلیه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است •



انتشارات چهارطاق

تهران، ۱۳۹۳

مرکز پخش: انتشارات پیام

تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، پلاک ۳۱۶، تلفن: ۶۶۴۰۹۵۳۱ - ۶۶۴۶۸۳۵۱

فهرست مطالب:

۵	 مقدمه
	 معرفی چند نمونه از مدارس ابتدایی در کشورهای:
۷	 آلمان / شارین برمجهیان
۱۹	 اسپانیا / مهرناز بیگی
۳۱	 استرالیا / زهرا شاهورس
۴۱	 انگلستان / گوهر مصطفایی
۵۵	 ایتالیا / حسین مطلبی
۶۹	 پرغال / علیرضا عابدی
۸۱	 جمهوری کرواسی / ماندا بهزادفر
۹۳	 چین / غزاله امراللهی
۱۰۵	 ژاپن / راحله فیروزنده
۱۱۷	 سوئد / شیدا روشنی
۱۲۷	 فرانسه / نالین سحافیانی
۱۳۹	 فنلاند / آزیثا شهنسوار
۱۵۱	 کانادا / منصوره حمیدزاده
۱۶۱	 مالزی / مونا کیارش پور
۱۷۱	 نروژ / محبوبه محمودی میمند
۱۸۳	 هلند / مریم امیر سلیمانی

به نام پروردگار

آموزش مقدماتی در دوران سستی در ایران در سالیان مرسوم به مکتب‌خانه صورت می‌گرفت که به طور معمول در مکان‌های متعددی شکل می‌گرفت که از آن می‌توان به خان‌برخی اعیان و رجال، خانه مکتب‌دار و نیز برخی مساجد، به ویژه مساجد محله‌ای اشاره کرد. به همین جهت نظر می‌رسد صورت و شکل کالبدی ویژه‌ای برای مکتب‌خانه‌ها به صورت معمول پدیدار نشده و این فعالیت آموزش در فضاهای متنوعی جریان می‌یافت. از حدود یکصد سال پیش که نظام جدید آموزش ابتدایی در ایران رواج یافت به تدریج فضای دبستان‌ها به پیروی از نظام سازمان‌دهی کلاس‌ها غالباً به صورت خطی شکل گرفت و گسترش یافت. شکل و سازماندهی خطی ساختمان مدرسه‌های ابتدایی از برخی جنبه‌ها مانند اقتصادی و کارکردی مناسب به نظر می‌رسد. صدها دبستان با چنین شکلی ساخته شد.

شکل خطی، منظم، ساده، یکنواخت و ابتدایی بسیاری از مدرسه‌هایی که طی قرن اخیر ساخته شد، به‌ویژه با توجه به نظام آموزشی ساده‌ای که تا دوران معاصر وجود داشت، بسبب شد که غالباً نوعی از دلزدگی نسبت به فضای مدرسه در بسیاری از بچه‌ها پدید آید. به نظر می‌رسد این پدیده با توجه به خواسته‌ها، نیازها و آگاهی‌های دانش‌آموزان امروز، به‌ویژه با توجه به تجربه‌های مربوط به شیوه‌های آموزش در دهه‌های اخیر، لزوم تجدید نظر در رویکردهای طراحی مدرسه‌های ابتدایی را مطرح می‌کند و به نظر می‌رسد که لازم است تجربه کشورهای دیگر در زمینه طراحی و ساخت فضاهای آموزش ابتدایی را مورد بررسی قرار داد تا بتوان از جنبه‌های سودمند آنها استفاده کرد.

مقاله‌ها و بخش‌های این دفتر حاصل بررسی‌های کوتاه مدت اسنادی دانشجویان معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی در درس طرح دو معماری است که برای طراحی یک مجموعه آموزشی صورت گرفته است و به شکل داوطلبانه و فوق برنامه به صورت گزارش‌ها و بررسی‌هایی که به شکل مقاله ارائه شده‌اند، در آمده و برای استفاده دیگران به چاپ رسیده‌اند و کامل و جامع و بدون نقص نیستند. امید است که همکاران گرانقدر و پژوهشگران ارجمند با انجام پژوهش‌های لازم به توسعه اسناد و داده‌های جامع در این زمینه یاری رسانند. لازم است از سرکار خانم مهندس حمیدزاده برای ویراستاری مجموعه سپاسگزاری شود.

حسین سلطانزاده

دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

www.ketab.ir